

SITA-GRACE TOKO

Portfolio

Copywriter

 info@bygrace.be

 +32 476 514 507

Nazomeran aan de Belgische kust: zintuiglijk genieten van de Noordzee

De komst van de herfst vieren aan de kust doen we met onze zintuigen zien, horen, ruiken, voelen en niet te vergeten ook proeven. Liefhebbers vinden hier een perfecte combinatie van het maritieme zintuiglijk genot gecombineerd met gastronomie. Om heerlijk te ontspannen is dat gegoten in de vorm van luxe, trendy hotels met wellness, streekgebonden eetgelegenheden en bezienswaardigheden. Ook de charmes van de jachthavens en vissersboten in het water bij zonsopgang-of ondergang.

Vissen aan de Lichttoren in Nieuwpoort

Wie aan [Nieuwpoort](#) denkt, denkt aan de Lichttoren. Het is een aantrekkelijke plaats om te vissen met hengel of kruisnet. Dat laatste is echter wettelijk verboden. Aan de Kaai liggen de vissershaven en vismijn waar er altijd leven is, door het komen en gaan van vissersboten. De Surcouf, een gerestaureerd vissersbootje dat te bezichtigen is, ligt daar nog steeds. Hij werd gebruikt voor het vissen op verschillende vissoorten als tarbot, griet en schar. Het pittoresk Ankerstraat is de kleinste straat van [Nieuwpoort](#) maar brengt je snel naar de andere kant van de stad.

Thuiskomen bij James Ensor in Oostende

In de Vlaanderenstraat is de voormalige woning van de artiest James Ensor omgevormd tot een belevingscentrum met vijf interactieve ruimtes waarin zijn schilderijen tot leven komen. Het gedeelte van de woning waar Ensor woonde tot aan zijn dood in 1947 is geopend voor het publiek. [Oostende](#) wordt ook gekenmerkt door de havenbuurt met de Amandine die verschijnt bij het verlaten van het station. Daarachter zie je meteen het begin van de historische wijk met de neogotisch Sint-Petrus-en-Pauluskerk. De Strekdam is waar je moet zijn voor een prachtig uitzicht over de stad, Oosteroever en de zee.

Deze dam werd initieel aangelegd om de haventoeegang uit te breiden en het centrum te beschermen voor de zee. Door het uitbreiden van de haven, ontstond er de Vistrap, het enige openlucht vismarkt waar dagverse vis en zeeproducten verkocht worden.

De zon zien zakken in Blankenberge

Wie aan [Blankenberge](#) denkt, denkt aan Belgium Pier. Het is de enige pier in België gelegen in de zee met een promenade van 350m naar het vasteland. Momenteel ondergaat de Pier een renovatie maar dankzij de aangelegde wandelweg kan je nog steeds de gehele lengte van de promenade afwandelen. Ook het Pier gebouw op de kop blijft tijdens de werken toegankelijk. De gemoderniseerde jachthaven past perfect in het plaatje van moderne badstad waarbij er amper afstand is tussen stadskern, duinen, strand en zee. Wie een gedetailleerd oog heeft, zal de historische kenmerken zeker nog opmerken. Hiervoor is er een erfgoedapp ontwikkeld die je leidt langs historische wandelingen. Volgens menig bezoekers heeft Blankenberge de mooiste zonsop- en ondergangen te zien aan de Staketsels. Neem een overzetbootje aan de Oosterstaketsel in de Havengeul en steek de zee over om jouw wandeling verder te zetten aan de Westerstaketsel.

Out of the box kunst in Knokke-Heist

Dat [Knokke-Heist](#) zich profileert aan out of the box kunst, is op te merken aan de beeldhouwwerken die ze tentoonstelt. Aurora Cañero, Panamarenko en Jean-Michel Folon zijn artiesten die [het publieke ruimte](#) in Knokke-Heist sieren. Denk maar aan de bronzen man met de bolhoed die zich aan het Strandhoofd, ter hoogte van de Parmentierlaan bevindt. Dat standbeeld, ontworpen door Jean-Michel Folon, geïnspireerd door Magritte, staat bijna volledig onder water bij vloed om dan te voorschijn te komen bij eb. Het kunstwerk in het Directeur-Generaal Willemspark, met als muzen de strandwachten, van Aurora Cañero flirt met nostalgische herinneringen aan uitstappen naar de kust met zomerliefjes. Tomorrow man by the sea op het strand 't Zoute, hoort ook in dit rijtje thuis. Het Zegemeer is waar je moet zijn als je een liefhebber bent van kunstvoorstellingen. Het is niet meer alleen een bibliotheek maar ook kunstcentrum. Hier zijn voorstellingen te zien en kunst te huren. Jaarlijks vinden er grote exposities als Het Internationaal Fotofestival, design tentoonstellingen en de internationale kunst- en antiekbeurs plaats.

Noordzeevis gekruid met zeewier en algen

Aan de kust vindt elk bourgondiër, visliefhebber, vegetariër of veganist zijn favoriete plekje om zijn honger te stillen en dorst te lessen. Ontdek de [keukens van verschillende chefs](#) die herdefiniëren wat gastronomie inhoudt. Van Knokke-Heist naar De Panne, laat je verleiden door de magie in hun menu's met dagverse ingrediënten uit de zee of van de duinen. Allen geïnspireerd door de Noordzee en lokale leveranciers, boeren of brouwerijen om aan te tonen dat 'van bij ons' de lekkerste gerechten geeft.

Bistro J.E.T.T. - Dries Huisseune

In Knokke-Heist maakt Dries Huisseune, met een voorliefde voor de korte keten, elke 3 à 4 weken een nieuw menu. Voor al zijn ingrediënten werkt hij met lokale producenten van 'Aquality' en 'Tiny Greens Farm' tot 'In den Wijngaard'. Zijn specialiteit is escargots met seizoensgroenten en zwarte look. [Dries Huisseune](#) gelooft in het concept van 'recht uit de tuin op je bord'.

De Amuzee - Laurent Law

Laurent Law zet zich op de kaart in Zeebrugge door de liefde voor vis en zeeproducten te combineren met een goed glas wijn en foodsharing. Dat is een concept waarbij je als tafel meerdere gerechten in kleinere porties met elkaar deelt. Zo gaat er niets verloren en heb je tegelijkertijd veel gegeten. [Laurent Law](#) zijn menu legt de focus op dagverse seizoensgebonden lekkernij uit de Noordzee als schelp-en schaaldieren, oesters en vis.

Onism - Korneel Vandermeersch

Het gebruik van lokale vis uit de Noordzee met een twist in tapasgerechten, dat is het kenmerk van [Korneel Vandermeersch](#), eigenaar van Onism in Blankenberge. Zijn creativiteit toont hij door je op wereldreis te nemen met zijn gerechten waarin hij combinaties maakt als traag gegaarde buikspek met rode kool, Mexicaanse mole of coquilles met koolrabi. Zijn menu maakt hij af door streekbieren van The Brew Society aan te bieden.

Markt XI - Benny van Torre

[Benny van Torre](#) is één van de chefs van Jong Keukengeweld in De Haan, een initiatief om culinair genot voor een prikje aan te bieden aan jongeren. Als zoon van een garnalvisser, voelt hij zich als een vis in het water aan zee. Geboren en getogen aan de Haan, doet hij zijn streek eer aan met zijn bistro. De grijze garnalen, Noordzeevis of Noordzeekreeft zijn de blikvangers op zijn menu.

Le Homard et la Moule - Donald Deschagt

In Bredene staat een restaurant waarbij ze de Noordzee eren in al zijn glorie. Van vergeten vissoorten tot zeewier in alle soorten en smaken. Samen met Studio Zeewier ontwikkelde [Donald Deschagt](#) zijn eigen producten die de '100% West Vlaams' erkenning kregen. Hij werkt nauw samen met plaatselijke leveranciers om zijn producten te finetunen. Zo ontstonden Zeewierkaas met Beauvoordse Walhoeve of charcuterie met Deschildre streekproducten. Denk hierbij aan zee saucissen, zee paté of Boudin de Mer. Hij zet zijn creaties in de kijker door demo's te geven over kruiden en zeewieren die in Bredene te vinden zijn en de verwerking hiervan in gerechten.

Storm - Michiel Rabaey

[Michiel Rabaey](#) legt ook de nadruk op de schatten van de Noordzee in zijn restaurant Storm. Zowel bekende als onbekende vissoorten worden van kop tot staart volledig verwerkt. Hij probeert zo verspilling tegen te gaan. Hun droge worst met algen wordt standaard geserveerd als apero. Michiel Rabaey gebruikt de Noordzee als zijn moestuin waarbij hij ook algen gebruikt in zijn gerechten om de veelzijdigheid van de Noordzee en de polders te tonen.

Vlass - Stefaan Lauwereins

De handgepelde garnalen van de Vistrap in Oostende zijn vaste kost bij Vlass in Middelkerke van [Stefaan Lauwereins](#). Ze verwerken deze lekkernij in gerechten als gepocheerde hoeve-eitje, handgepelde Noordzeegarnalen of Aardappelmousseline met karnemelk. Ook hopscheuten uit Poperinge staan op zijn menu. Dat wordt verder aangevuld met de wijn blend van zijn zoon 'eye catching' en de dranken van 'Jus de Mer'.

Wasserette - Wibo Lemmens

Goede tong en pladijs, gevangen voor de kust van Nieuwpoort, eet je bij Wasserette. Volgens [Wibo Lemmens](#) zijn ze steviger en smaakvoller. De lijngevangen zeebaars vergeten we ook niet te loven. Wibo Lemmens is trots op zijn Nieuwpoortse garnalen met bruine boter, prei en champignons of de huisgemaakte garnaalkroketten. Zijn menu wordt verder gesierd door de samenwerking met wijndomein Entre-deux-monts, voor een Bacquaert Brut 'van bij ons'.

Julia - Angus Wittevrongel

In Koksijde vind je Julia genoemd naar de overgrootmoeder van [Angus Wittevrongel](#). Dagelijks gaat hij naar de Vlaamse Visveiling voor verse tong, garnaal en pijlinktvis. Zijn specialiteiten zijn zonder twijfel het aanbod op de oester kaart of Carpaccio van Sint - Jakobsschelp. Dat lekker eten en creativiteit in de familie Wittevrongel zit, kunnen we alleen maar beamen. Zijn broer Iain heeft ook een eigen restaurant met de naam 'Mondieu'.

Armalot by Julia - Sandrine Auvray

[Sandrine Auvray](#) heeft een menu geïnspireerd op lokale delicatessen zorgvuldig gekozen en klaargemaakt. Producten van de zee en de duinen kenmerken elk gerecht. Ze zweert bij asperges uit de duinen grond. Met samenwerkingen van wijndomeinen als Monteborg, Entre-Deux-Monts of brouwerij Jus de Mer vult ze haar menu aan.

Ontstressen en batterijen opladen aan de Belgische Kust

De beste tip tegen een herfstdipje, is extra vitamine zee. De herfstzon op je gezicht en de frisse wind die je omarmt, zijn de beste natuurlijke medicijnen om de batterijen op te laden. Al wandelend of fietsend glijdt de stress van je schouders en boost je je immuunsysteem. Deze natuurroadtrips en wandelroutes zijn de remedies tegen menig herfstkwaaltje.

Verkwik je ziel met een tweedaagse in de ongebreidelde natuur

Voor de natuurliefhebbers zijn er veel mogelijkheden om te onthaasten aan de kust. Zowel fietsers, wandelaars als trekkers kunnen zich ontspannen tijdens een verkwikkende tweedaagse route met de [natuurroadtrips](#).

Zo kun je met de fiets de [Westkustfietsroute](#) ontdekken, van De Panne tot aan Nieuwpoort. Dat is een fietsroute van 48.5 kilometer lang met overnachting, om heerlijk te genieten van het landschap maar ook van een hapje onderweg. Stop zeker om De Oosthoekduinen in De Panne te zien. Nadat je je weg door een smal pad tussen de bomen gebaad hebt, stuit je op weidse duinen. Ook het Calmeynbos in De Panne en Golf Ter Hille en De Hoge Blekker, beide in Koksijde-Oostduinkerke, kunnen niet ontbreken.

Of trek je liever door [Middelkerke-Westende](#)? Deze natuurtrektocht is 20.2 kilometer lang. Tijdens deze wandeling kom je langs Strand Idyllelaan, maar ook het Memoriaal Prins Karel in het Provinciedomein Raversyde. Andere adembenemende plekken zijn de Warandeduinen en -toren of het Normand park.

[Het Groen Lint](#) in Oostende is een fietstocht van 35 kilometer. De route brengt je langs plekken die je helpen om je gedachten te verzetten. Zo fiets je door het Provinciedomein Raversyde en kom je voorbij Mariakerke Strand. Daarnaast ontdek je de Koninklijke Gaanderijen, de Vistrap en de Oosteroever. Het Spuikom, het Geboortebos en de Oostendse krekensierden de fietsroute.

Ben je gecharmeerd door een [fietsvakantie tussen bos en polder](#)? Deze route is bijna 50 kilometer lang en loodst je door het Natuurgebied D'heye Bredene, Duinbossen De Haan-Wenduine, Uitkerkse Polder Blankenberge, Zeebos Blankenberge en Lissewege, het witte dorp.

Of kom je tot rust tijdens de [Zwinwandelroute in Knokke-Heist](#)? Tijdens deze 12 kilometer lange wandeltocht word je omringd door het Zwin Natuur Park met stops langs de Internationale Zwindijk en Zwinduinen. Herbron jezelf met een prachtig uitzicht en lekker eten tijdens de mogelijke stops op de route.

Al stappend ontstressen met deze 10 wandelroutes

[De Kustwandelroute](#) is een wandelparadijs voor sportievelingen, waarbij je in 160 kilometer van De Panne naar Knokke-Heist stapt. Alle wandelingen zijn afzonderlijk te doen en leiden je langs bekende en onbekende parels aan de Belgische Kust.

[De Panne](#) heeft het breedste strand van De Kust. Hier vind je rijke duinen en mooie wijken om in te vertoeven. Deze wandeling is zacht hellend en grotendeels onverhard. Je begint aan het Bezoekerscentrum Duinpanne, gaat via de Esplanade en het strand door het Vlaamse Natuurreservaat De Westhoek tot aan Het Calmeynbos.

[Koksijde-Oostduinkerke](#) wordt gekenmerkt door de grootste duin van de Belgische Kust: De Hoge Blekker. Deze wandeling, grotendeels verhard, neemt je langs de badplaats en de zeedijk met uitstekend uitzicht. Je vertrekt van Acqua Scivolo, kunstwerk uit het Beeldenpark van Beaufort, komt langs het Zuid-Abdijmolen en loopt tot aan De Hoge Blekker.

De wandeling in en rond [Nieuwpoort](#) gaat langs duinen met mooi zeezicht. Dat is een wandeling die grotendeels verharde wegen heeft. Het vertrekpunt is bij de Windschermen en gedichten op het Leopoldplein en zo naar The White Residence. Dan gaan we naar de fiets-en wandelpromenade langs het veerbootje Roger Raveel voor de oversteek naar het Vlaams Natuurreservaat De Ijzermonding. Hiernaast gaat de route ook langs De Vuurtoren, Westfront Nieuwpoort, Nieuwpoort Stad en Leopold II-park.

[Middelkerke-Westende](#) is een vlakke wandeling van meer dan 16 kilometer. Langs de zeedijk vallen veel standbeelden van stripfiguren te bewonderen. Deze wandeling gaat ook langs het Beeldenpark, het prachtige gebouw De Rotonde, Provinciedomein Raversyde en de Warandeduinen.

Met als startpunt in [Oostende](#) Oosteroever wandelen we langs de Spinoladijk, langs de watersportclub Twinsclub, Spuikom, Het Eilandje en Het Maria Hendrikapark. De vismarkt Vistrap en het Zeeheldenplein sieren de route met hun statige aanwezigheid en hulde aan de Oostendse vissers.

[Bredene](#) heeft geen zeedijk maar biedt wel een mooie wandeling langs strand en duinen met uitzicht op zee. Enkel de pure natuur om je gedachten te ordenen en een stop langs de surfclub Twinsclub. Deze wandeling is zacht hellend en gaat grotendeels langs onverharde paden.

[De Haan-Wenduine](#) biedt een route wat een combinatie is tussen strand- en boswandeling waarbij je naar De Haan wandelt via de Duinbossen langs grotendeels verharde wegen. De knooppunten beginnen aan de Concessie, zeedijk, Duinbossen en gaan langs de tweede hoogste duin Spioenkop. Om van daaruit dan via De Ronde te eindigen aan De Windhaan, waar je ook kan genieten van een drankje en hapje.

De wandeling in en rond [Blankenberge](#) begint met zicht op de jachthaven. Daarna struin je langs de zeedijk en de duinen. Ook het Natuurgebied De Fonteintjes wordt niet vergeten. Via de overzetboot kom je in het Oosterstaketsel waar je iets kan eten en drinken met uitzicht op zee.

[Zeebrugge](#) is gekend als oude vissershaven en biedt ook een mooie wandeling aan. Deze route begint aan het maritieme themapark Seafront en gaat ook langs het Admiraal Keyesplein. Je kan een stop inlassen in 't Werftje om te lunchen. Daarna gaan we langs beachclub Icarus om via De Fonteintjes verder het natuurgebied in te duiken.

Wie Zwinregio zegt, hoort [Knokke-Heist](#). Niet alleen het bezoekerscentrum loont maar ook de mooie polders, het strand en het kunstwerk Hospitality van Flanigan zijn absolute aanraders.

Meren en kastelen in Warmië en Mazurië, bakermat van Nicolaas Copernicus

Nicolaas Copernicus is 'de man die de zon deed stilstaan en de aarde bewoog'. Hij bewees de werking van ons universum. [Copernicus](#) bracht een groot deel van zijn leven door in de Poolse regio Warmië en Mazurië. Dat gebied staat bekend om zijn oogverblindende landschappen, omringd door meer dan 2600 meren en prachtige historische gebouwen.

In 2023 is het 550 jaar geleden dat in Torun Nicolaas Copernicus geboren werd. Dat is reden om dit jaar uit te roepen tot [het jaar van Nicolaas Copernicus](#). Gedurende het hele jaar worden ook allerlei prominente Poolse wetenschappers extra in de kijker gezet met evenementen, congressen en panels. Bijvoorbeeld het Copernicus Project, waarbij jonge Poolse studenten aangespoord worden om internationale studies te beginnen. De Nationale Poolse Bank lanceerde muntstukken en geldbriefjes met de afbeelding van Copernicus. Er zijn tal van events en tentoonstellingen. En er is de [Copernicusroute](#), die je leidt langs de plaatsen waar hij heeft geleefd en gewerkt. Die leidt door drie Poolse regio's, die van Kujawsko-Pomorskie, Pommeren en door Warmië en Mazurië, waar hij 40 jaar van zijn leven doorbracht.

Het land der duizend meren

De noordelijke Poolse regio Warmië en Mazurië is gekend om zijn [meren](#). Maar liefst 2600 meren tonen hun charmes: veel watersport, watervogels, groene wouden en glooiende bloemenvelden. In de wildernis van Piska en Boreckawouden zijn bizons, vossen, marters en muskusratten terug te vinden. Ooievaars wandelen er over de velden. Meren zijn via kleinere stroompjes en kanalen met elkaar verbonden. Andere bezienswaardigheden zijn de draaibrug in Gizycko, het Mazurski Kanaal en natuurlijk ook het kanaal Elbląski, waar een boot over rails het hoogteverschil overbrugt.

Frisse buitenlucht en helder water: dat is echte ongerepte natuur. De lokale bevolking volgt het ritme van de natuur, ook in de landbouw door ecologie en permacultuur.

De overtuiging dat er plaats is voor mens en milieu zonder elkaars behoeften te negeren, raakt steeds meer geïntegreerd. De grootste permacultuur tuin bevindt zich in Skolity, Warmië. Daar worden biologische groenten, kruiden en bloemen geteeld. Ook in het Pasleka Valley is er een eco-habitat gebouwd, Kwasne Jablko genaamd. Die charmeert met de stille in de omgeving van weiden, velden en bossen. Proef bij deze en andere logeeradressen zeker ook van de [lokale keuken](#), zoals ciders, brood en gist cake.

Streek der grootse kastelen

De grootsheid van de regio zie je aan de aanwezigheid van vele forten. Vooral de gothische kastelen, erfgoed van de Kruisridders, worden nu gebruikt als musea of culturele centra. Zo bevat het Kasteel in [Olsztyn](#) in Warmië een fragment van een astronomisch ontwerp van Nicolaas Copernicus. Hij stond in voor het beheer van het kasteel van 1516 tot 1521. Hij haalde belastingen op, zorgde voor de verzorging van het domein en was verantwoordelijk voor de militaire uitrusting. Tegenwoordig is er het Museum van Warmië en Mazurië gevestigd. Men stelt er astronomische instrumenten en een collectie van gothische sculpturen en religieuze schilderijen tentoon.

Het Nidzica Kasteel in Mazurië werd gebouwd om de grens van de monarchische staat te verdedigen in de 14de eeuw door Winrich von Kniprode. Het kasteel is omringd door moerassen en vochtige weiden. In de 17de eeuw diende het als een rechtbank waar de terechtstellingen voor hekserij plaatsvonden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het kasteel volledig verwoest. De restauratie begon pas in 1959. Momenteel wordt het gebouw gebruikt als cultureel centrum met museum, bibliotheek, gastenkamers en een restaurant.

Andere belangrijke kastelen zijn het Lidzbark Warminski Kasteel en het Ostroda Kasteel waar Napoleon gelogeed heeft in 1807.

Rust in de wondermooie natuur

Wat is de charme van Warmië en Mazurië? Dat zijn de plekken waar je volledig tot rust komt, omringd door een [wondermooi landschap](#). Hier kun je rusten, gezond eten en volledig [onstpannen](#). Zwem in één van de meren, ga de wildernis in van de bossen, eet heerlijke plaatselijk gemaakte schapenkaas en geniet van de Poolse gastvrijheid in één van de vele overnachtingsmogelijkheden bij particulieren op het platteland of de exclusieve hotels met een ruim aanbod aan spa-mogelijkheden.

Helemaal herboren, kan je de regio verder verkennen met een city break in de hoofdstad Olsztyn. Hier is Nicolaas Copernicus alom vertegenwoordigd: met een standbeeld en zijn werk in het Museum van Warmië en Mazurië. Olsztyn heeft een rijke geschiedenis en een moderne flair. De smalle straatjes, sfeervolle cafeetjes en prachtige gebouwen nodigen je uit om al struinend de tijd te vergeten.

Je kan de stad zelfs verkennen vanop het water in een kano. En stop onderweg even voor een heerlijke rosół (bouillon), haring met ui en bigos (stoofpot van vlees en zuurkool) met paddenstoelen, een perfecte combinatie van de [Poolse en Duitse keuken](#).

Volg het spoor van Copernicus door Polen

Het hele jaar 2023 zijn er [culturele en wetenschappelijke evenementen](#) in Polen om [Nicolaas Copernicus](#) te vieren. Hij is de meest bekende Poolse wetenschapper en astronoom die het Heliocentrisme bedacht. Om zijn leven te herdenken, brengt de [Copernicusroute](#) je waar hij woonde en werkte. Een groot deel van zijn leven bracht hij door in de regio Warmië-Mazurië, het land van de duizend meren.

De Copernicusroute

Dankzij de Copernicusroute zijn historische gebouwen en museum tentoonstellingen te bezoeken. Die motiveren je ter plaatse om astronomische observaties uit te voeren waardoor je het universum leert kennen. De toeristische route is te herkennen aan het astrolabium-symbool. De volledige route is in meerdere richtingen te doen en toegankelijk voor wagens, wandelaars en fietsers. Elk met een eigen op maat gemaakt traject. 590 kilometer van de route gaat door het prachtige landschap van Warmië-Mazurië, Koejavië-Pommeren en Pommeren.

In de regio [Warmië-Mazurië](#), waar Nicolaas Copernicus meer dan 40 jaar geleefd heeft, krijg je de kans om te vertoeven op de plekken en landschappen waar de wetenschapper zijn visionaire geest smeedde. Een belangrijk stoppunt op de route is Frombork waar het lichaam van Copernicus begraven ligt onder de Kathedraal. De route brengt je bijvoorbeeld naar Nowe Miasto Lubawski en Lubawa via Olsztyn en Stawiguda door Dywity en Dobrze Miasto. Je wordt ondergedompeld in een ongerept landschap, zijn bewoners en turbulente geschiedenis van de meest prominente gebouwen en historische grenzen.

Onderweg kom je in het stadje Lubawa waar hij zijn boek "Over revoluties van hemelse sferen" schreef. Hierin beschreef hij zijn eerste bevindingen van het universum. Dit meesterwerk zette de toon om de wereld anders te bekijken aan de hand van nieuwe perspectieven. Ook is er een stop bij het slagveld van Grunwald voorzien. Die oorlog was een van de grootste veldslagen in de middeleeuwen van de Poolse Koning tegen de Teutoonse kruisridders van de Duitse Orde in 1410.

Copernicus in Warmië-Mazurië

[Olsztyn, pittoreske hoofdstad](#) van Warmië-Mazurië, bezit een uitzonderlijke natuurlijke omgeving: een stadsbos van meer dan duizend hectare, het grootste Europese park en 16 meren. De stad staat bekend om zijn kasteel van het [Kapittel van Ermland](#), een fort in gotische stijl, dat door Copernicus zelf tegen de Teutoonse kruisridders werd verdedigd. Verder vind je in het gebouw een paneel, met het sterrenstelsel erop, dat Nicolaas Copernicus schilderde. In het Copernicuseum wordt Copernicus gevierd door zijn werk en objecten aan het publiek tentoon te stellen.

Het land der duizend meren

Frisse buitenlucht en helder water: dat is echte ongerepte natuur in de noordelijke Poolse regio Warmië-Mazurië. Maar liefst 2600 meren tonen hun charmes: veel watersport, watervogels, groene wouden en glooiende bloemenvelden. In de wildernis van Piska en Boreckawouden zijn bizon, vossen, marters en muskusratten te spotten. [Ooievaars](#) wandelen er over de velden. In het hoogseizoen is het mogelijk om [heerlijk te ontspannen](#) aan boord van een boot of kano op de Grote Meren, het [Elblag kanaal](#) of de Vistula rivier. Om volledig tot rust te komen, laat je je verwennen met de vele SPA en wellnessmogelijkheden in de streek. Bezoek het Nidzica Kasteel, [Lidzbark Warminski Kasteel](#) en Ostroda Kasteel en laat je onderdompelen in hun verbazende geschiedenis.

Toerisme Tips 2023 Duurzaam op stap in Ierland

Groen, groener, groenst. Groen is een van de nationale kleuren van Ierland maar ook van duurzaamheid en ecologie. Het land zet in 2023 ook maximaal in op duurzaamheid. Activiteiten, citytrippen en accommodaties: alles moet de stempel ecologie krijgen.

De korte keten in culinaire activiteiten

Besteed je tijd nuttig in Ierland door je in te schrijven voor kookdemonstraties, picknicks en workshops. Die worden georganiseerd door The Sea Gardener en gaan over het groene goud uit de zee: zeewier. Een rondleiding bij Wicklow Way Wines is ook een optie. Want de wijn wordt hier gemaakt van gefermenteerd fruit van erkende fruittelers waarbij de restpulp wordt hergebruikt als compost. Andere adresjes die de moeite waard zijn: DK Connemara Oysters voor heerlijke verse oesters in Galway, lekkere ijsjes van Linnalla Irish Ice Cream en de gerookte lekkernijen van Burren Smokehouse.

Ontdek Dublin en Belfast

Wil je op een milieuvriendelijke manier de Ierse hoofdstad verkennen? Neem dan een deelfiets van Dublinbikes en ontdek zo de leukste plekken in de stad. Rijd langs het Grand Canal of doorkruis het Phoenix Park met 14 kilometer aan fietspaden. Je kan ook via de Royal Canal Greenway al trappend de stad en groene omgeving omarmen. Voor de wandelaars is Belfast een baken om heerlijk al stappend de frisse Ierse lucht in te ademen en tot rust te komen. Zo kun je de Cave Hill beklimmen. Doe de 7.2 kilometer lange wandeling over heidevelden en weilanden om van de beste uitzichten van de stad te genieten. Blijf je graag met beide voeten op de grond dan kan je je begeven naar de oevers van de rivier de Lagan. Dat is een jaagpad van bijna 18 kilometer dwars door het groene hart van de stad.

Duurzaam overnachten

Voor unieke accommodaties, waarbij de focus ligt op een ultieme slaapbeleving en een lagere CO2-uitstoot, is er steeds een groeiend aanbod. In Limepark, County Antrim, kun je overnachten in een historische boerderij waar schapen en shetlandpony's de natuurlijke grazers zijn. Gasten kunnen er ook siroop leren maken van rozenblaadjes. Een alternatief is het Salthouse Eco Hotel waar je comfortabel en duurzaam verblijft: de stroom wordt opgewekt door windmolens en zonnepanelen. Ze gebruiken enkel energiezuinige ledlampen en er is een verbod op wegwerpplastic.

Toerisme Tips 2023 Skiën in Oostenrijk

Tijdens het huidige skiseizoen, blijft Oostenrijk een van de favorieten. Wij weten waarom: sneeuwzekere pistes tot ver in het voorjaar, traditionele bergrestaurants maar ook de sfeer van de Oostenrijkse "Gemütlichkeit" zorgen voor een wondermooi verblijf in de bergen.

Nieuwe uitdagingen op de pistes

Om de skiërs de ultieme ervaring te bezorgen, zijn ook dit jaar nieuwe skiliften voorzien van Vorarlberg tot Stiermarken. Verder is er ook nog ruimte om te slenteren, snuffelen, verwonderen en te genieten van de vele kerstmarkten en adventsmagie is er zeker ruimte. In See im Paznauntal is er een kindvriendelijke gondola voorzien die skiërs tot een hoogte brengt van 2570 meter, waarna ze een blauwe piste van 1.2 km kunnen nemen. Zijn 10de verjaardag viert The Ski Juwel Alpbachtal Wildschönau door de Hornlift 2000 te vervangen door een stoellift voor 6 personen die ontkoppelbaar is, met zetelverwarming en overkapping.

Overnachten in stijl

Verwacht je iets meer van een verblijf? Dan is Hotel Klosterbräu de plek om te boeken. Dit oude historische klooster heeft zijn kamers gerenoveerd voor het nieuwe seizoen. Ook zijn brouwerij is nu uitgebreid met een eigen café. Hotel Enzian in Obergurgl gooit het over een andere boeg met zijn concept. Ze zijn sinds november geopend als een klein verblijf enkel voor volwassenen. Met 26 kamers in een nieuwe stijl met balkons, een grote fitness en comfortabele ski-kelder en een zwembad op het dak met 360 graden zicht op het landschap, kan je niets anders dan van het goede Oostenrijks leven genieten. Wil je liever knusser verblijven in een chalet met uitzicht op een meer? Dan kan je een chalet huren bij Dobra Reservoir in het Waldviertel.

Avontuurlijke activiteiten in de sneeuw

Van een skiroute door het bos in Hochoetz tot genieten van kindvriendelijke activiteiten in Pitztal. In Kurfsteinerland vind je dan weer het nieuwe Biathloncentrum met moderne schietbaan. Het sneeuwpark Steinplatte Waidring is gerenoveerd en uitgebreid met 15 tot 18 elementen als boxen, buizen, trein rails, hoeken, en meer. Alles om de skipiste van 1.5 km extra pittig te maken. Deze elementen zijn ingedeeld per categorie zodat iedereen, onafhankelijk van skiniveau, zichzelf kan uitdagen en grenzen verleggen. Wil je milieubewust reizen? Dan biedt the Bergbahnen Brandnertal een green ticket aan zodat je één volledige dag met de bus en trein kunt reizen, inclusief skipass. Dat vervoersbewijs is geldig in heel Vorarlberg en ook voor wie meerdere dagen in de Alpenregio verblijft.

Toerisme Tips 2023 Met de trein naar de UNESCO-erfgoed routes in Duitsland

Reizen à la 2023? Hoe duurzamer, hoe beter! Langeafstandsreizen in Duitsland zitten in de lift: de mensen laten het vliegtuig meer links liggen en nemen meer de trein. Hierbij combineren ze een duurzame accommodatie en restaurant om volledig klimaatvriendelijk te kunnen ontspannen.

Ontdek hieronder 3 meerdaagse uitstappen met de UNESCO-erfgoed stempel. Ze nemen je mee langs bekend en onbekend natuurlijk schoon en steden met een rijk verleden.

Natuurlijke wonderen en trotse steden

De vijfdaagse route begint in Bremen en eindigt in Berlijn. Deze route telt maar liefst 1200 kilometer. In Bremen kun je het gemeentehuis bezoeken, een van de mooiste gebouwen in Duitsland met zijn Renaissance stijl. Passeer hier ook langs het Roland standbeeld dat staat voor trots, vrijheid en soevereiniteit. Vervolgens kun je genieten van de diversiteit van de Waddenzee. Dat is een 11 000 vierkante kilometer nationaal park grenzend aan Denemarken en Nederland. Het park huisvest een grote hoeveelheid aan diersoorten en planten. Ook het Buchenwald is een unieke plaats om te stoppen en de natuur te bewonderen, ondanks zijn geschiedenis als locatie voor een concentratiekamp. Deze route gaat ook langs steden als Hamburg, Lübeck, Stralsund en Rostock.

Raak geïnspireerd door onsterfelijke visionairs en pioniers

Dompel jezelf onder in de wereld van de grootste Duitse denkers die onze geschiedenis voorgoed veranderd hebben. Met startpunt in Berlijn, ga je met deze vijfdaagse reis langs Leipzig, Erfurt, Dessau en Frankfurt in ongeveer 750 kilometer. Berlijn staat bekend om zijn prachtige gebouwen in modernisme en Bauhaus stijl. De grote denkers worden tijdens deze reis extra in de verf gezet. Zo vind je unieke herdenkingssites van Luther in Eisleben en Lutherstads Wittenberg: het huis waar hij woonde, de kerk waar hij zich reformeerde, het huis waar hij stierf of waar hij zijn 95 thesissen schreef. In Weimar, Dessau en Bernau zijn er stops voorzien bij de Bauhaus sites waar de voormalige kunstschole zich vestigden. Nu zijn het musea die een inzicht geven in creatieve uitspattingen aan de hand van tentoonstellingen. In Weimar, de stad van Goethe en Schiller, Helder, Nietzsche en menig andere grote denkers ligt de kern van het Europese intellectueel verleden. De klassieke cultuur is harmonieus gehuld in het modernisme in de stad.

Opgravingen in het Constance-meer

Met deze route wordt je teruggebracht naar het stenen tijdperk. In 4 dagen ga je langs Stuttgart, Ulm en Munich in 670 kilometer. Stuttgart staat bekend om zijn gerenomeerde autoindustrie. Zowel de geschiedenis als de productie van auto's is de kern van de stad. In de Schaebische Alb zijn er opgravingen gedaan waarbij de oudste kunstwerken en muziekinstrumenten zijn teruggevonden. Deze site dateert van het Jura tijdperk. In Baden-Württemberg zijn er in het meer Constance vestigingen gevonden van ongeveer 7 000 jaar oud. Deze zijn op het meer terug herbouwd voor bezoekers. Als symbool voor geïdealiseerde romantische architectuur in deze route, is het Neuschwanstein kasteel een prachtig toevoeging. Het kasteel is wereldwijd bekend doordat het de woonplaats was van Ludwig II.

Unieke belevenis dichtbij huis: Bouillon

Kom en bewonder met ons Waalse steden die elk met hun uitzonderlijk historisch erfgoed, prachtige landschappen en charmante steden je verblijf extra pit geven. We zijn aan de oevers van de Semois, met zijn uitdagende kronkels. [Bouillon](#), bekend van [Godfried van Bouillon](#), het Fort en de verlichting triggeren je om je te verdiepen in de lokale geschiedenis die tot vandaag heel relevant en tastbaar is.

Het Fort

Ben je dol op geschiedenis? Volg dan het spoor van Godfried van Bouillon door de stad. Begin aan [het Fort](#), waar hij vroeger woonde en dat er al staat sinds de 8e eeuw. Het kasteel is gevestigd op drie rotspieken met uitzicht op de bochten van de Semois. Ontdek het gebouw met zijn doolhof van gangen en gewelfde kamers. Er worden tal van activiteiten georganiseerd om het publiek te vermaken en de herinnering aan zijn [feodale geschiedenis](#) levend te houden. Het Fort biedt ook ruimte voor leuke roofvogelshows.

Het dierenpark van Bouillon

Met ongeveer [90 verschillende diersoorten](#), bestaande uit lokale en exotische dieren, heb je een prachtige omgeving om in te verdwalen en je te laten verwonderen. Op een traject van amper twee kilometer ontmoet je 500 dieren uit de 6 werelddelen: onder meer holhoornigen, antilopen, everzwijnen, wolven en bruine beren. Er zijn ook tal van vogels en katachtige dieren aanwezig. En we vergeten de leuke apen zeker niet! Voor de kinderen is er een speelplein om te ravotten, terwijl de begeleiders of ouders genieten in het restaurant van een hapje en drankje.

Avonturenspeken in het Bosmassief

Het [bosmassief van de Semois](#) en Houille biedt onderdak aan mythische figuren die je met plezier rondleiden in hun universum. Tijdens de 8 routes van 2 à 3 kilometer ontdek je op

een interactieve manier de omgeving via de bijhorende spelapplicatie die voor extra verbeelding zorgt. De Avonturenspele dopen je in het natuurlijke, culturele en historische erfgoed waarbij je in amper 2 uurtjes kunt genieten van een familie-avontuur. Er zijn verschillende startpunten in het land van de Bouillon. Je kan beginnen in Paliseul, Vresse, Bièvre of Gedinne om er maar een aantal te noemen.

Bretonse wijk

De woningen van de Bretonse wijk zijn gebouwd in de 16de eeuw en dienden eerst als winkels. Het gedeelte van de stad is bekend als [de kleinste wijk van Bouillon](#). Het garnizoen van Bretoenen woonde er in de 17de eeuw om de stad te beschermen. In deze kleine, charmante straten vind je bovendien het oudste huis van Bouillon terug. Ondertussen zijn er veel restauratiewerken gedaan maar de authentieke uitstraling zorgt nog steeds voor een open en knusse sfeer.

Wandelen en Fietsen rond het Fort

De mooiste voorgrond van het kasteel is het vertrekpunt voor verschillende wandel- of fietsroutes. Een stevige [wandeling](#) van bijna 7 kilometer brengt je langs de Moulin de l'Epine, prachtige uitzichtpunten van de Epine en de klokkentoren met uitzicht op de stad. Geniet en ontspan je liever al trappend? Volg dan de [driehoek en gele bollen](#) tijdens je fietstocht. Zo ontdek je in 10 kilometer de mooiste welvingen van de Semois, zoals de abdij van Cordemois. En fiets je langs prachtige uitzichten over de loopbrug van de molen, de l'Epine of de stad en het kasteel.

Voel de seconden tikken in tijdloos Bern

Een aantal minuten voor het uur om is, hoor je in de oude middeleeuwse stadskern van [Bern](#), de bondsstad van Zwitserland, verschillende keren een haan. De eerste keer communiceert hij dat er een uur bijna voorbij is. De tweede keer laat het dier weten dat er bijna een nieuw uur begint. En de laatste keer maakt het iedereen bewust dat er een nieuw uur van ons leven is begonnen. Zo legde mijn gids Jennifer het uit. Samen trekken we door [het oudste gedeelte van Bern](#) terwijl ze me de verhalen en leukste anekdotes van de historische gebouwen vertelt.

Bern is een van de weinige historische steden die geen verwoesting door geweld heeft meegemaakt. Sinds 1983 staat de stadskern op de lijst van UNESCO Wereld cultuurogoederen door zijn authentieke gebouwen. Zijn karakter straalt trots en charme uit met de vele drinkwaterbronnen, zandsteengevels en historische torens. Ook de 6 kilometer lange arcades over de winkelstraten springen in het oog. De oude binnenstad, die als schiereiland in de rivier Aare ligt, werd gesticht in 1191 door hertog Berthold V van Z hringen voor het Duitse Rijk. Hij zorgde dat de stad verdedigbaar was door de stad te versterken met grachten, stadswallen en een uitkijktoren.

De klokkentoren Zytglogge

De stadspoort die oorspronkelijk uit hout bestond, werd grotendeels vernietigd door een brand in 1405. Na het herbouwen prijkte er plots een klok aan de voorgevel. Zo kreeg het ook de naam [Zytglogge](#), komende van het Duitse Zeitglocke, wat uurwerk of klok betekent. Samen met Jennifer staan we tegenover de klokkentoren en bewonderen elk onderdeel: de goudgeverfde Hans von Thann die op de bel lijkt te slaan met zijn hamer, tot de beren die verschijnen en de haan die elk uur drie keer van zich laat horen. Maar ook Chronos, de god van tijd die met zijn scepter zwaait, de astronomische klok met de aarde als middelpunt of de gedetailleerde schilderwerken tonen een prachtig schouwspel!

Samen steken we de straat over om de toren binnen te gaan. Het is alsof we in een tijdmachine stappen. Aan de andere kant van de deur bevinden zich zware houten balken, dikke stenen muren vervaardigd van verschillende soorten materialen. Die tonen aan wanneer de toren werd uitgebreid. We beklimmen de eerste treden en komen uit op de eerste verdieping. Hier zien we de oorspronkelijke gedenkplaat van stichter Zähringer. En kunnen we ook een blik werpen op de loodzware stenen gewichten die de klok in evenwicht houden. We voelen zelfs het tikken van de klok aan een stang die verbonden is met de klokkenkamer. Op dat moment tikt de tijd letterlijk in onze handen.

In 130 treden naar de mechanische klok

We klimmen verder. Verdieping na verdieping zien we meer authentieke materialen en krijgen we steeds betere uitzichten. Terwijl de minuten voorbij tikken, wordt de geschiedenis van het gebouw gedetailleerd uitgelegd. Verbazingwekkend zijn de verschillende functies die het gebouw innam: stadspoort, uitkijktoren en zelfs gevangenis. Op de bovenste verdieping aangekomen, opent Jennifer de ramen: zo kunnen we genieten van het wonderlijk uitzicht en een glinstering van de Aare in de verte. De mensen bewegen zich voort als mieren onder ons. De wind streelt onze haren en de vlaggen wapperen aan de gevels van de gebouwen op het ritme van de wind. De grootsheid van Bern is plots heel tastbaar. We gaan verder naar de machinekamer, waar een ingewikkeld werk van tandwielen al meer dan 400 jaar de tijd van de stad bepaalt. Zelfs wanneer er werken gebeuren, wordt de klok niet stilgezet. Nauwkeurig is er nagedacht over elk schroef, touw en tandwiel. Wonderbaarlijk hoe iets, gemaakt door een wapensmid, na al die eeuwen nog steeds het dagelijks leven regelt. Verwonderd dalen we de 130 treden af om de Zytglogge te verlaten.

Kramgasse 49, appartement 3 familie Einstein

We wandelen langs de winkels met de mooie arcades en de zon schijnt ons stralend tegemoet. Na 150 meter gelopen te hebben staat Jennifer plots stil en wijst trots naar een simpel huisje te midden van de stedelijke chaos. 'Albert Einstein woonde hier op de derde verdieping samen met zijn gezin. Hier heeft hij ook zijn relativiteitstheorie ontwikkeld'. Van 1903 tot 1905 leefde Albert Einstein in Bern, nu genaamd [Einstein house](#). Hij gaf er les aan middelbare schoolleerlingen. Nu is het appartement een museum en opengesteld voor toeristen.

We stappen verder naar onze volgende stopplaats. Via het smalle Kreuzgasse komen we op de splitsing van Münstergasse en Junkerngasse, hier staat een gigantisch gebouw midden op het plein. Jennifer beaamt dat dit de hoogste kerktoeren in Zwitserland is met een hoogte van 100,6 meter.

294 sculpturen

De Kerk, [Bern Minster](#), springt niet alleen in het oog omdat het de hoogste toren van het land heeft. Wanneer we dichterbij komen, zien we de charmes van het artistieke meesterwerk: de glas-in-lood ramen, sculpturen en fresco's. Aan de hoofdingang is een sculptuur uit zandsteen gemaakt door Erhart Küng. De scène, met 294 figuren, toont religie in Zwitserland. Zo wordt Jezus afgebeeld naast Vrouwe Justitia. Verder zijn rijke mensen en geestelijken, zowel in de hemel als hel, afgebeeld. Tijdens onze ronde in het gebouw vertelt Jennifer over de reformatie en passage van Napoleon in Bern. Hij plunderde de stad in 1798 om zijn oorlog te financieren.

Terug aan het Münsterplatz staren we nog verliefd naar het magnifieke gebouw en zetten onze route verder via de Herrengasse om aan het Casino uit te komen. In contrast met de naam, is dat een cultureel centrum voor theater en orkest. We lopen verder richting Casinoplatz en steken de straat over om uit te komen aan het Parlementsgebouw van Bern. Voor de Bundesplatz is momenteel een markt gaande en we staan stil bij het statige gebouw. Vervolgens lopen we langs Amthausgasse om terug uit te komen aan de Theaterplatz, start en eindpunt van onze stadswandeling.

De Nederlandse toren

Als afsluiter toont Jennifer me nog een laatste gebouw, [de Nederlandse toren](#), genaamd. De toren was in de 18de eeuw een geheime ontmoetingsplaats om er te roken van de Nederlandse kleipijp. Vooral de soldaten die in Nederland hadden gediend, namen het gebruik mee naar Zwitserland. In die tijd was nicotine roken, snuiven of kauwen verboden, zowel in privé als in het openbaar.

Beleef Bern op het ritme van de rivier Aare

Mijn hart vond haar thuis in [Bern](#) door de laagdrempelige sfeer, stedelijkheid die zich versierde met lokale geschiedenis en een vleugje landelijkheid in de omgang onderling. De charme van de rivier Aare is de kern van de stad: alle wegen leiden naar de stroom. Het goede Zwitserse leven is in Bern hierdoor getekend.

De Aare is de langste rivier van Zwitserland. Met zijn lengte van iets meer dan 292 kilometer en een stroomgebied van 17 779 vierkante kilometer, verbindt de rivier het hele land. De rivier mondt uit in de Rijn en doorkruist maar liefst 5 Zwitserse steden: Solothurn, Aarau, Olten, Waldshut-Tiengen en Bern. Met 18 bruggen zorgt de bondsstad voor een veilige oversteek. De oudste brug Untertorbrücke was eeuwenlang de enige oversteek en werd in 1256 gebouwd. Die houten versie werd in 1489 vervangen door een stenen brug.

Groene wandelingen

We volgen het spoor van de Aare met als startpunt de [Botanische tuinen](#), richting het Elfenau Park. De glinstering van de zon op het helder groene water laat een spoor achter in je ziel die je verleidt zonder dat je het beseft. Plots worden we omringd door een bos. Hier staan ongeveer 5.500 verschillende internationale plantensoorten en bomen op een gebied van iets meer dan 2 hectare. De 6 plantenserres die verspreid zijn over het terrein, creëren natuurlijke habitats voor de verschillende biotopen.

Met een omweg komen we in de [rozentuin](#) na een stevige beklimming. Je komt via een prachtig panorama over de historische stad en de Aare, terecht in een verborgen stukje van Bern. Het is letterlijk verborgen, want je loopt de ingang zo voorbij als je niet oplet. Je vindt er meer dan 400 rozensoorten en irissen terug. En als je toch in de buurt bent, bezoek dan ook het berenpark. Daar wonen drie echte beren Finn, Björk en Ursina genaamd. Ze wonen in een openlucht verblijf dat meer lijkt op een berenkuil. Bezoekers kunnen ze gratis bewonderen vanaf een brug of betalend achter glazen wanden.

Op het hoogste punt van Bern, Wabern, is het recreatiepark [Gurten](#) gebouwd. De kabelbaan brengt je tot een hoogte van 858 meter en betovert je met een panorama om u tegen te zeggen: de ware schoonheid van de stad, verschillende Alphense bergtoppen die je begroeten als het niet bewolkt is en de Aare die je vanuit de verte in de gaten houdt. Het park biedt ook tal van activiteiten aan voor een dagje uit: speeltuin, een miniatuurtrein, waterfonteinen of een rodelbaan bijvoorbeeld.

Gastronomische ontwikkelingen

De seconden tikken langzamer wanneer je het ritme van de Aare volgt. De stroom is een bron van vermaak voor de ervaren zwemmers tijdens de zomermaanden, maar is ook de ultieme locatie om je smaakpapillen te prikkelen. We beginnen onze culinaire trip in de stadskern van Bern om later af te zakken naar ons favoriete plekje: naast het water. De smaak van de tortellini van [Restaurante Lorenzini](#), gelegen in een zijstraat niet ver van Bern Minster, laat me niet meer los. Op enkele ogenblikken heeft Berns beste Italiaans restaurant een heerlijk verse maaltijd voor je neus gelegd. Al vingerlikkend vergeet je dat je in het openbaar bent. Of ontdek één van de kelderrestaurants van de stad. Met zijn unieke setting, in een monumentaal gebouw dicht bij de Zytglogge, ligt de [Kornhauskeller](#). Niet alleen gekenmerkt door een toplocatie maar ook door een eigen wijnkelder en heerlijke Bernese specialiteiten. Nabij de rozentuin en het berenpark, ligt het [Altes tramdepot](#). Daar eet je de lekkerste hamburgers van de stad. Met de zelfgemaakte frietjes of verse pintjes van de tap, ter plaatse gebrouwen, veroveren ze menig hart.

In het verborgen hoekje van Bern in de Marzistrasse vind je de Dampfzentrale. Hun terras, naast de Aare, is het stukje hemel op aarde waar je heerlijk kan genieten van de lekkerste wereldkeuken. In het gebouw werd sinds 1924 elektriciteit opgewekt. Sinds 2011 is het echter een cultureel centrum met focus op hedendaagse kunst. Nadat je genoten hebt van een voorstelling, kan je die verteren in het restaurant of het terras aan de stroom. Het kalmerende effect van de watergolven naast je, een heerlijk glas rode wijn en een zonsondergang vormen de perfecte afsluiter van de dag.

Van de Aare naar de Emme en terug

Niet ver van de Aare, ligt nog een andere rivier, de Emme. Die mondt uit in de Aare tussen Zuchwill en Luterbach. In het Emmental, het 'dal van de Emme', vind je een van de productiesites van het Zwitsers kaasmerk [Emmentaler](#). Dat is gelegen in het dorpje Affoltern Dorf. Wanneer je het terrein oploopt, hoor je de koeien al loeien en ruikt het heerlijk naar kaas wat je doet watertanden. Je wandelt langs de bakkerij, waar ze zelfgemaakte producten verkopen. Die zijn allemaal gemaakt met eigen kaas, yoghurt en natuurlijk melk. In het toeristische gebouw kan je rondleidingen met gids Aika boeken voor alle leeftijden. Zo is de Kings way toer de meest interactieve rondleiding met videomateriaal, liedjes, special effects, heldere taal en lekkere kaasjes om te proeven. Er zijn ook workshops om je eigen roomkaas te leren maken bijvoorbeeld. Samen met erkende Emmentaler kaasboer Adrian ga je aan de slag. Je weegt de ingrediënten af, roert in potten op het vuur, proeft en sluit de workshop af met lekkere verse roomkaas voor onderweg.

Om de honger te stillen kan je er ook terecht om iets te eten. Naast hun restaurant, kan je een blik werpen op de productie van verse Emmental kaas. Hun productieruimte is namelijk in de kelder van het restaurant. De doorzichtige wanden zorgen ervoor dat je elke stap goed kunt volgen. Als je goed oplet, ontdek je zelfs het geheim van de gaten in de kaas! Na een drukke dag vol activiteiten, kun je vervolgens ontspannen in de speeltuin met de kinderen of een wandeling maken om te genieten van de omgeving. In de verte zijn niet enkel de vogels te horen maar ook de lokroep van de Aare is hoorbaar voor fijngevoeligen. De rivier is nooit ver weg.

Alles groeit rond water

Het landschap rond de Aare heeft veel artiesten geïnspireerd, ook Paul Klee. Als tiener heeft hij een aantal prachtige schilderijen gemaakt van de rivier tijdens verschillende seizoenen op tal van locaties in Bern. Zo maakte hij de schilderijen 'Vlakbij de Hunzikenbrug' en 'Het zicht vanuit Elfenau', beide in 1896. In het [Paul Klee Centrum](#), op 10 minuten van het stadscentrum met de bus, kan je meer ontdekken over deze eigenzinnige artiest. De tentoonstelling 'Alles groeit' toont dat de beroemde schilder zijn wortels had in de Duitse Bauhaus stroming. Het is te voelen dat hij zijn inspiratie haalde uit de natuur voor de werken die in deze tentoonstelling getoond worden. Dat vormt een goed uitgewerkt, educatief, aantrekkelijk en multimediaal geheel.

Paul Klee zijn creatieve proces was 'bovennatuurlijk'. Hij maakte van iets kleins een meesterwerk met maar enkele lijnen en bogen. Mijn gids Myriam toonde me dat zijn werken een combinatie waren van een speelse kijk op de wereld rondom ons, humor en een vleugje kritiek op de maatschappij. De tentoonstelling kruipt onder je huid en dwingt je een stukje van jezelf achter te laten. Ook het gebouw waarin het Paul Klee Centrum huisvest, is een parel om te aanschouwen. Het is ontworpen door Renzo Piano in 2005. Met zijn bogen vat het de schilder, zijn leven en nalatenschap mooi samen: een unieke samensmelting van natuur en cultuur.

Mijn ziel vindt rust in haar liefde voor Bern, het ritme van de Aare en de vriendelijke openheid van de plaatselijke bevolking. Wij vinden onze weg terug naar jullie.

De smaak van Valencia: verse producten van topkwaliteit voor Wereld Tapas Dag 2023

Gouden zandstranden, smakelijke recepten en heerlijke zonnige temperaturen zijn synoniemen die in één adem met de Spaanse regio Valencia worden genoemd. Dat bestaat uit drie regio's: Valencia, Castellon en Alicante. Voor Wereld Tapas Dag 2023 werd de regio extra in de verf gezet. Zo werden lekkere, zuidse smaken gedeeld met de wereld in Brussel.

Valencia is een gebied waar kustvlakten en berggebieden elkaar ontmoeten. Als toeristische bestemming doet het eer aan zijn naam. Ook zijn positie als cultuurstad en gastronomie met vingerlickende gerechten zijn begrippen die de regio waardig is. Castellon is de meest onbekende bestemming maar voor de liefhebbers van bergen is dit de plaats om te vertoeven. Zijn 120 kilometer kust heeft veel kleine, gezellige baaien en onderscheidt zich door natuurgebieden en parken. Alicante, bekend door de Costa Blanca, staat vol charmante kustdorpen, rustige baaien en steden met stranden.

Wereld Tapas Dag 2023 in Brussel

Bij de viering in Brussel op 17 juni werden verschillende chefkoks in de kijker gezet die allemaal een Michelinster hebben. Zo waren Susi Diaz van restaurant La Finca te Alicante, Carito Lourenço en German Carrizo van restaurant Fierro in Valencia en Raul Resino van restaurant Raul Resino te Castellon van de partij. Ze werden vergezeld door Manuela Romeralo, een van de beste sommeliers van Spanje. Samen bereidden en deelden ze 10 unieke tapasgerechten uit verschillende Spaanse regio's. Deze eetbare kunstwerken gemaakt met octopus, garnalen of geitenkaas bijvoorbeeld, brachten de crème de la crème van de Spaanse keuken, hier bij ons.

Paëlla, voor feestelijke momenten

Het meest gebruikte product in de Spaanse keuken is rijst, bekend door het recept van Paëlla. Wat synoniem is van feestelijke momenten waarin je geniet van het leven en een goede maaltijd samen met dierbaren. De bereiding hiervan hangt niet alleen af van de ingrediënten, maar ook waarin alles gekookt wordt. Andere bekende rijstrecepten uit de regio zijn “arroz en perdiu”, “arroz al forn”, “rossjat” of “arroz a banda”.

De mediterrane keuken wordt in de regio Valencia gekenmerkt door traditionele recepten gemaakt uit natuurlijke ingrediënten. Dat brengt internationaal erkende vlees- en visgerechten op tafel. De smaken, die door UNESCO zijn uitgeroepen tot immaterieel cultureel erfgoed, bestaan uit olijfolie, groenten en seizoensproducten. Wat voor een smaakbom zorgt en een mix van geuren die je doen watertanden tijdens de bereiding. Dankzij de kwaliteit en versheid van de producten, tover je zo een heerlijke maaltijd tevoorschijn.

De regio is door zijn ligging en klimaat ook een haven voor tuinbouw, boomgaarden en wijngaarden. Dat telt meer dan 12 000 hectare van het gebied. Ze verleiden je om de streek op de fiets of te voet te ontdekken langs moestuinen en rustgevende velden met een prachtig uitzicht. Zo ontdek je bijvoorbeeld nog steeds werkende irrigatiekanalen, uit de tijd van de Romeinen en Arabieren.